

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อม
ความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาระบบขนส่งทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน
Condition and Needs for the Development of Chinese Intensive Curriculum for
High Vocational Certificate in Railway Transportation before Studying
in The People's Republic of China

ศราวุธ จันดีวันทา¹, ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์², เบนญาทิพย์ ศุภะกะลิน³

Sarawut Chandeevanta¹, Teerachai Nethanomsak², Benyatip Suphakalin³

นักศึกษหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น¹

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น²

สาขาวิชาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น³

Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon kaen University¹

Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon kaen University²

Eastern Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University³

Corresponding author. Email: sarapao_kku@hotmail.com

(Received: June 15, 2022; Revised: August 2, 2022; Accepted: August 7, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาระบบขนส่งทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารวิทยาลัย 2) ครูอาจารย์ในสาขาระบบขนส่งทางรางและที่เกี่ยวข้อง 3) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสาขาระบบขนส่งทางราง และ 4) ผู้ปกครองนักศึกษาจากวิทยาลัยที่เปิดสอนในหลักสูตรปริเยียมสาขาระบบขนส่งทางรางในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 340 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าความต้อการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาษาจีน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.16) และสภาพที่คาดหวังของภาษาจีน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.19) 2) สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.12, S.D.=0.64) และสภาพที่คาดหวังปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.86, S.D.=0.32) 3) การประเมินความต้อการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน โดยภาพรวมทุกด้านมีความจำเป็นทุกรายการ โดยมีค่าความต้อการจำเป็น (PNI Modified) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.31 ซึ่งด้านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับการพัฒนา คือ มีความต้อการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถไปศึกษาต่ออย่างสาธารณรัฐประชาชนจีนมีค่าความต้อการจำเป็น (PNI=0.31)

คำสำคัญ : การประเมินความต้อการจำเป็น, การพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัด, ภาษาจีน

Abstract

This study aimed to investigate the current condition, problems and needs of the development of Chinese intensive curriculum for students in the diploma of rail transport prior to their further study in the People's Republic of China. The samples used in this study included 340 individuals: (1) institution administrators; (2) academic staff of the high vocational certificate of rail transport and related fields; (3) high vocational diploma students in the field of rail transportation; and (4) students' parents from institutions offering premium rail transportation courses under the Office of the Vocational Education Commission. The statistics employed in the data analysis were mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and the Priority Need Index (PNI_{modified}).

The results showed that: (1) the level of realistic perceptions of overall current condition of the Chinese language was at its highest ($=4.50$, $S.D.=0.16$) while that of idealistic expectations were at the high mean level ($=4.40$, $S.D.=0.19$); (2) the overall problems of Chinese teaching and learning in all areas were at a high level ($=4.12$, $S.D.=0.64$) whereas the idealistic expectations of the problems in general, all areas are averaged out at a high level ($=3.86$, $S.D.=0.32$); (3) all items in need assessments were necessary in order to develop an intensive course to prepare for Chinese language proficiency. In terms of the Priority Needs Index (PNI Modified), the values ranged from 0.23 to 0.31. The area that is extremely necessary to be developed is the need for development of an intensive curriculum to prepare for Chinese language proficiency. At successful completion of the course, the PNI of Chinese language proficiency students acquired to further their study in the People's Republic of China was 0.31 ($PNI=0.31$).

Keywords: need assessment, intensive curriculum development, Chinese language

1. บทนำ

ราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นชาติที่มีความสัมพันธ์กันอย่างยาวนานตามที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ผ่านการติดต่อค้าขาย ศิลปวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง จนกระทั่งมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่าง 2 ประเทศ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 ยังเป็นการกระชับความสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายความร่วมมือเชิงลึกและประสานประโยชน์ร่วมกันในหลากหลายมิติซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในด้านความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ไทย-จีนในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ไทย-จีน ต้องสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมความแข็งแกร่งภายใต้สถานะเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงและจีนในยุคสถานการณ์ใหม่ “New Normal” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการประสานความร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างไทยกับจีน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่ถือเป็นคู่ค้าสำคัญมายาวนาน อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนวิชาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม แรงงาน โดยเฉพาะการขนส่งทางรถไฟหรือระบบราง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการขนส่งสินค้าและบริการ ยิ่งในสถานการณ์ที่นานาประเทศได้พยายามเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างประเทศและภูมิภาค ระบบการขนส่งทางรางยิ่งทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ ด้วยเหตุปัจจัยที่การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องสานรับนโยบายที่สอดคล้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ และนโยบายและแผนระดับชาติที่เกิดขึ้นใหม่ ได้แก่ ความตกลงปารีส ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2560 –2579) ในเรื่องสิ่งแวดล้อม การลดภาวะเรือนกระจก โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานกิจการในภาคส่วนของกระทรวงคมนาคม (ศิริพงศ์ พงษ์พิพันธุ์, 2553)

จากผลการรายงานการประมาณการความต้องการกำลังคนด้านปฏิบัติการเดินรถและซ่อมบำรุง โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (2558) ได้ระบุว่าเมื่อโครงการได้ลงทุนด้านระบบขนส่งทางรางแล้วเสร็จตามแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของกระทรวงคมนาคม จะมีความต้องการบุคลากรรถไฟทางคู่ 1 เมตร จำนวน 9,688 คน รถไฟฟ้าทางคู่ 1.435 เมตร จำนวน 5,936 คน และรถไฟฟ้ามหานครจำนวน 9,263 คน และการประมาณการความต้องการบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ECC) ปี 2562-2566 ในด้านขนส่งระบบรางจำแนกตามระดับ

การศึกษาที่สำเร็จระดับอาชีวศึกษา จำนวน 20,589 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 3,230 คน ระดับปริญญาโท-เอก จำนวน 427 คน กล่าวได้ว่าสถานประกอบการ ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยยังมีความต้องการบุคลากรในด้านนี้เป็นอย่างมาก ดังนั้นในการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและแรงงานในสาขาที่ต้องการเร่งด่วน นอกจากการพัฒนาทักษะวิชาชีพเฉพาะด้านแล้ว การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศก็เป็นสิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมด้วยเช่นกัน ปัจจุบันภาษาจีนกลางเป็นภาษาที่มีคนใช้มากที่สุดในโลก รองจากภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาจีนกลางจะช่วยให้เราเข้าถึงข่าวสารได้อย่างสะดวกและทันสมัย ประเทศจีนมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงและมีธุรกิจการค้าที่หลากหลายกับประเทศต่างๆ ทำให้ภาษาจีนกลางมีแนวโน้มว่าจะกลายเป็นภาษาหลักในการสื่อสารทางธุรกิจในอนาคต (ปุนญิตา คงทน, 2561) กล่าวได้ว่าภาษาจีนกลางจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจและแรงงานทุกคนต้องเรียนรู้และภาษาจีนกลางจะเพิ่มขึ้น โอกาสในการสื่อสารกับชาวต่างชาติจึงทำให้เกิดกระแสนิยมในการเลือกเรียนภาษาจีนในเวลาอันสั้น นอกจากนี้ การเรียนภาษาจีนยังมีบทบาทสำคัญในตลาดแรงงานทั้งในด้านการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม หรือการลงทุนร่วมกับนักธุรกิจชาวจีน ทำให้จำเป็นต้องมีผู้มีความรู้ด้านการใช้ภาษาจีนเป็นอย่างมาก จึงมีผู้สนใจเรียนภาษาจีนเป็นปริมาณที่มากกว่า ทั้งนี้ยังแสดงให้เห็นว่าภาษาจีนมีบทบาทสำคัญในการประกอบอาชีพและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นอีกหนึ่งทักษะที่แรงงานไทยควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ

อย่างไรก็ตามจากรายงานความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาในการผลิตบุคลากรด้านอาชีวศึกษาภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย First S-Curve และ New-S Curve ในโครงการความร่วมมือหลักสูตรระบบขนส่งทางราง ได้กล่าวถึงอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ นักศึกษามีความรู้และทักษะความสามารถในด้านภาษาจีนไม่เพียงพอ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อวงกว้างในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและต่างประเทศ ทำให้การเรียนการสอนเกิดความล่าช้าเกินกว่ากำหนดและไม่สามารถเป็นไปตามเงื่อนไขในการส่งนักศึกษาไปศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบและผลิตแรงงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจในอนาคต และได้รับมอบหมายจากนโยบายของรัฐให้ดำเนินการผลิตหลักสูตรอาชีวะพริ่เมียมในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายเร่งด่วนของประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงสำหรับงานอุตสาหกรรมและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาชีวะให้ทันก้าวยุคสมัย ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามโครงการยกระดับหลักสูตรตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหลักสูตรระบบขนส่งทางรางเป็นหนึ่งในหลักสูตรพริ่เมียมที่ตอบโจทย์ของรัฐบาลในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศและเป็นสาขาวิชาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งที่จะต้องผลิตแรงงานให้เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรม ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา ดังนี้ 1) ระบบราง 2) อาณัติสัญญาณและโทรคมนาคม 3) ช่างซ่อมตู้รถไฟ โดยการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาการรถไฟฟ้่อัชน แต่ทั้งนี้กลับพบกับปัญหาเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพในหลักสูตรสาขาาระบบขนส่งทางรางด้านผู้เรียนมีความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีนไม่เพียงพอที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนในสาขาฯ จะได้เรียนเพียง 3-4 คาบต่อสัปดาห์ และเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนเป็นเพียงเนื้อหาเบื้องต้นและคำศัพท์พื้นฐานทั่วไปในการสื่อสารและการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ในวิชาชีพเชิงลึก จึงส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในและต่างประเทศ ทำให้การเรียนการสอนเกิดความล่าช้าและไม่สามารถเป็นไปตามเงื่อนไขของการส่งนักศึกษาไปศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีนตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศได้ และยังส่งผลกระทบต่อผู้เรียนทำให้ขาดศักยภาพในการเรียนรู้เฉพาะด้านของวิชาชีพในเชิงลึก

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาวิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาขนส่งระบบราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

2. คำถามวิจัย

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาขนส่งระบบทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาขนส่งระบบทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน

4. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) โดยมุ่งศึกษาถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาขนส่งระบบทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. กรอบมาตรฐานการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 โดยมีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากำลังคนระดับเทคนิคให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางและสามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ ที่เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง ผสมกับการจัดการศึกษาร่วมระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่างๆ ประยุกต์ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

2. แนวคิดความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อใช้กำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ซึ่งจะเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (out come) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไขตามขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น โดยการกำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบการประเมิน วิธีการ การเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

3. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร Tyler (1949) คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีแนวคิดที่สำคัญ คือ “เป้าหมายและวิธีการ (ends and mean approach) ” และมีจุดเด่นที่การศึกษาวิเคราะห์สิ่งกำหนดหลักสูตร แล้วนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายการศึกษาชั่วคราว จากนั้นใช้ทฤษฎีทางการศึกษามากั้นกรอบจุดมุ่งหมายอีกครั้ง จนกระทั่งสามารถได้จุดมุ่งหมายที่แท้จริง เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาหลักสูตร และเป็นกลไกที่จะเชื่อมโยงไปสู่การคัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ (อ้างถึงใน ทศนีย์ บุญเติม, 2551)

3.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร Taba (1962) คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับความเป็นระบบ (system approach) และรูปแบบการออกแบบสามารถแบ่งออกเป็น 4 ระบบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ 3) การจัดลำดับเนื้อหาสาระ และ 4) การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ โดยแต่ละระบบนั้นมีความเชื่อมโยงต่อกัน (อ้างถึงใน ทศนีย์ บุญเติม, 2551)

3.3 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร Saylor & alexander (1974) คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นระบบ (curriculum as a system) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นปัจจัยภายนอกเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งผลไปที่การวางแผนและการออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ การประเมินหลักสูตร และการให้ข้อมูลย้อนกลับไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร (อ้างถึงใน มารุต พัฒนาผล, 2562)

3.4 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัด คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีพื้นฐานมาจากหลักสูตรเสริม (Enrichment Curriculum) ได้พัฒนาขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงที่มีระยะเวลาในการใช้หลักสูตรไม่มากนัก เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่หรือพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเฉพาะด้าน ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนของเนื้อหาที่กระชับ หรืออาจเป็นเนื้อหาที่ไม่มีในหลักสูตรปกติเป็นเนื้อหาที่ลึกและกว้างขึ้น หรือการจัดการเรียนการสอนให้แตกต่างไปจากเดิม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนนั้นใช้เวลาเรียนในเนื้อหาดังกล่าวด้วยเงื่อนไขเวลาได้อย่างคุ้มค่าที่สุด (วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533), วิจิตร หล่อสุวรรณกุล (2544))

5. ขอบเขตของการวิจัย

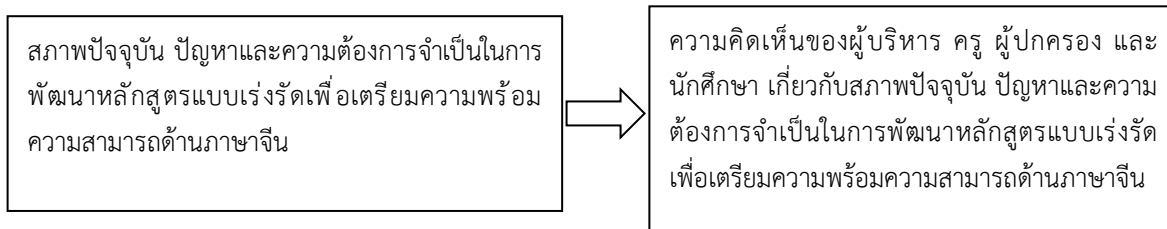
ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา ระบบขนส่งทางราง จากสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรอาชีวพรีเมียม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 340 คน

ตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน

ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครองและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

7. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ซึ่งมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและนักศึกษาระบบขนส่งทางรางจากสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรอาชีวพรีเมียม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 340 คน และแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นชุดคำถามเดียวกัน จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดแบบตอบสองคู่ (dual-response format) ครอบคลุมถึงประเด็น 1) ด้านสภาพปัจจุบันของภาษาจีน 2) ด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และ 3) ด้านความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 และนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check list) โดยสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษาและสังกัด

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครองและนักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสภาพที่เป็นจริงและค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่คาดหวังด้วยสถิติเชิง

บรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยมีเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ค่าความหมายตามวิธีของเบสท์ (Best, 1980) มี 5 ระดับคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดย 1 หมายถึงระดับน้อยที่สุดและจนหมายถึงระดับมากที่สุดตามลำดับ จากนั้นดำเนินการเรียงลำดับของผลต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index : PNI Modified (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) สูตร PNI Modified = (I - D) / D ซึ่งเป็นวิธีหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นแลสภาพที่เป็นอยู่แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย

8. ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีนนี้ ประกอบด้วยผลการศึกษา 3 ส่วน ดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันของภาษาจีน 2) สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัด ซึ่งสามารถสรุปผลการสำรวจ ดังนี้

1. ด้านสภาพปัจจุบันของภาษาจีน

ผลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นด้านสภาพปัจจุบันของภาษาจีนพบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของภาษาจีน มีผลรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.16) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.26) รองลงมาคือ ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.69, S.D.=0.30) และลำดับสุดท้าย คือ ภาษาจีนได้รับความนิยมแพร่หลายและการยอมรับในประเทศไทยและสังคมโลกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.18) ตามลำดับ

1.2 สภาพที่คาดหวังของภาษาจีน มีผลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ จำนวนผู้สอนชาวจีนไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.61, S.D.=0.17) รองลงมาคือ จำนวนชั่วโมงเรียนที่น้อยเกินไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.14) และลำดับสุดท้าย คือ ความรู้ที่ได้รับสามารถที่จะนำไปต่อยอดในการศึกษาหรือฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X}$ =4.52, S.D.=0.07) ตามลำดับ

1.3 ความต้องการจำเป็น พบว่า ลำดับแรก คือ ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.08) ลำดับรองลงมาคือ ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพและการสร้างอาชีพ (PNI_{modified}=0.07) และลำดับสุดท้ายภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การเรียน การฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.06) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาษาจีน

รายการ	สภาพปัจจุบันของภาษาจีน			สภาพที่คาดหวังของภาษาจีน			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ภาษาจีนได้รับความนิยมแพร่หลายและการยอมรับในประเทศไทยและสังคมโลก	4.62	0.18	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด	0.01	3
2. ภาษาจีนเป็นภาษาที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน	4.53	0.31	มากที่สุด	4.50	0.57	มากที่สุด	0.01	5
3. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	4.69	0.30	มากที่สุด	4.70	0.60	มากที่สุด	0.00	6

รายการ	สภาพปัจจุบันของภาษาจีน			สภาพที่คาดหวังของภาษาจีน			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
4. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อตลาดแรงงานในประเทศไทย	4.52	0.32	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด	0.00	6
5. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพและการสร้างอาชีพ	4.44	0.15	มาก	4.13	0.43	มาก	0.07	2
6. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย	4.17	0.20	มาก	4.17	0.70	มาก	0.00	6
7. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการศึกษาของประเทศไทย	4.40	0.33	มาก	4.37	0.61	มาก	0.01	5
8. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน	4.73	0.26	มากที่สุด	4.37	1.03	มาก	0.08	1
9. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือฝึกประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนอาชีวศึกษา	4.53	0.12	มากที่สุด	4.43	0.73	มาก	0.02	4
10. ภาษาจีนมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน/การเรียน/ฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน	4.38	0.28	มาก	4.10	1.12	มาก	0.06	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.50	0.07	มากที่สุด	4.40	0.19	มาก		

2. ด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอาชีวศึกษา พบว่า

2.1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอาชีวศึกษา มีผลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.12, S.D.=0.64) และพิจารณาเป็นข้อพบว่า ลำดับแรก คือ ปัญหาด้านจำนวนผู้สอนชาวจีนไม่เพียงพอต่อความต้องการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.19) และด้านจำนวนชั่วโมงเรียนที่น้อยเกินไปมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.12) รองลงมา คือ ด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.53, S.D.=0.13) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้ที่ได้รับสามารถที่จะนำไปต่อยอดในการศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ในจีน ($\bar{X}$ =4.52, S.D.=0.07) ตามลำดับ

2.2 สภาพปัญหาที่คาดหวัง มีผลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.86, S.D.=0.32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ ปัญหาด้านจำนวนผู้สอนชาวจีนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X}$ =4.33, S.D.=0.71) รองลงมา คือ ปัญหาด้านความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตรกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ($\bar{X}$ =4.23, S.D.=0.73) และลำดับสุดท้าย คือ ปัญหาด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาจีนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน ($\bar{X}$ =4.03, S.D.=1.38) และปัญหาด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและความเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X}$ =4.03, S.D.=0.89) ตามลำดับ

2.3 ความต้องการจำเป็น พบว่า ลำดับแรก คือ ความรู้ที่ได้รับสามารถที่จะนำไปต่อยอดในการศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.17) รองลงมา คือ จำนวนชั่วโมงเรียนที่น้อยเกินไป (PNI modified=0.14) และลำดับสุดท้าย คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาจีนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน (PNI modified=0.10) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

รายการ	สภาพปัญหา			สภาพปัญหาที่คาดหวัง			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาจีนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน	4.15	0.15	มากที่สุด	4.03	1.38	มาก	0.10	3
2. เนื้อหาของหลักสูตรภาษาจีนมีเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาความรู้ของผู้เรียนในทักษะต่างๆ	4.31	0.03	มาก	4.00	1.46	มาก	0.07	4
3. เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย	4.37	0.07	มาก	4.23	0.73	มาก	0.03	8
4. จำนวนชั่วโมงเรียนที่น้อยเกินไป	4.59	0.12	มากที่สุด	3.97	0.89	ปานกลาง	0.14	2
5. หนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการเรียนมีความทันสมัยและความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.21	0.18	มาก	3.97	1.13	ปานกลาง	0.06	5
6. สื่อการสอนและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.21	0.15	มาก	4.03	0.89	มาก	0.04	7
7. การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับผู้เรียน	4.53	0.13	มากที่สุด	4.27	1.01	มาก	0.06	5
8. แหล่งสารสนเทศเพียงพอต่อการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียน	4.14	0.18	มาก	3.93	0.83	ปานกลาง	0.05	6
9. จำนวนผู้สอนชาวจีนไม่เพียงพอต่อความต้องการ	4.59	0.19	มากที่สุด	4.33	0.71	มาก	0.06	5
10. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนภาษาจีน	4.23	0.13	มาก	4.00	1.02	มาก	0.05	6
11. การสื่อสารระหว่างผู้สอนชาวจีนกับผู้เรียน	4.07	0.14	มาก	3.80	0.96	ปานกลาง	0.07	4
12. การให้คำแนะนำ คำอธิบาย คำปรึกษา ในการให้ความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน	4.06	0.11	มาก	3.97	0.76	มาก	0.02	9
13. ความรู้ที่ได้รับสามารถที่จะนำไปต่อยอดในการศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน	4.52	0.07	มากที่สุด	3.73	1.78	น้อย	0.17	1
14. ความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน	4.15	0.17	มาก	3.97	1.03	มาก	0.04	7

รายการ	สภาพปัญหา			สภาพปัญหาที่คาดหวัง			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
15. การเตรียมตัวของผู้เรียน	3.99	0.18	มาก	3.80	0.92	ปานกลาง	0.05	6
16. การสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้ปกครอง	1.82	0.09	น้อยที่สุด	1.80	1.63	น้อย	0.01	10
ค่าเฉลี่ยรวม	4.12	0.64	มาก	3.86	0.32	มาก		

3. ด้านความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

ผลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่เป็นจริง และความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดพบว่า

3.1 สภาพความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรจริง มีโดยผลรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.67, S.D.=0.70) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองในอนาคตค่อนข้างสูง ($\bar{X}$ =3.80, S.D.=0.71) รองลงมา คือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถแลกเปลี่ยนฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ($\bar{X}$ =3.73, S.D.=0.70) และลำดับสุดท้าย คือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X}$ =3.67, S.D.=0.61) ตามลำดับ

3.2 สภาพที่คาดหวังในการพัฒนาหลักสูตร มีผลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.66, S.D.=0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถแลกเปลี่ยนฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ($\bar{X}$ =4.80, S.D.=0.40) รองลงมาคือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองในอนาคตค่อนข้างสูง ($\bar{X}$ =4.65, S.D.=0.52) และลำดับสุดท้ายคือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.37) ตามลำดับ

3.3 ด้านความต้องการจำเป็น พบว่า ลำดับแรก คือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถไปศึกษาต่อยังสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.31) รองลงมาคือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถแลกเปลี่ยนฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.29) และลำดับสุดท้ายคือ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (PNI modified=0.26) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

รายการ	สภาพความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรจริง			สภาพที่คาดหวังในการพัฒนาหลักสูตร			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถไปศึกษาต่อยังสาธารณรัฐประชาชนจีน	3.48	0.78	ปานกลาง	4.56	0.60	มากที่สุด	0.31	1
2. มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถแลกเปลี่ยนฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน	3.73	0.70	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	0.29	2
3. มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองในอนาคตค่อนข้างสูง	3.80	0.71	มาก	4.65	0.50	มากที่สุด	0.23	4
4. มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เมื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	3.67	0.61	มาก	4.62	0.37	มากที่สุด	0.26	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.67	0.70	มาก	4.66	0.47	มากที่สุด		

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน อภิปรายได้ว่า

1) สภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน พบว่า ปัจจุบันภาษาจีนมีอิทธิตต่อการศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีนมากเป็นอันดับ 1 (PNI modified=0.08) ทั้งนี้เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาประจำชาติเป็นเครื่องหมายที่สามารถแสดงให้เห็นวัฒนธรรมของคนจีนและยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งในปัจจุบันก็ยอมรับว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่มีอิทธิพลระดับโลกทางเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากขึ้นตามไปด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นกล่าวได้ว่าภาษาจีนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนต่อหรือฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งสอดคล้องกับบทความของสุภิญญา เรือนแก้ว (2552) ได้กล่าวว่า ภาษาจีนได้ทวีความสำคัญขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ของการติดต่อสื่อสารและการธุรกิจด้วยปัจจัยเรื่องขนาดของประเทศและจำนวนประชากร ทำให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในโลกและถือเป็นหนึ่งในห้าภาษาหลักขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งรัฐบาลไทยก็ได้กำหนดให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สองสำหรับคนไทย จึงปฏิ

เสอไม่ได้ว่าการรู้ภาษาเยอรมันมีประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารได้ จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ การประกอบอาชีพ การขยายโอกาสทางธุรกิจ และสิ่งที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือการศึกษาความรู้ในวิทยาการแขนงต่างๆ อีกด้วย

2) สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคือความรู้ที่ได้รับที่จะนำไปต่อยอดในการศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ในสาธาณรัฐประชาชนจีนมากเป็นอันดับ 1 (PNI modified=0.17) ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย สำหรับระดับอาชีวศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของระดับอาชีวศึกษาเนื่องจากในด้านหลักสูตรที่ไม่มีการต่อเนื่องและการเชื่อมกับการศึกษาในระดับอื่น ด้านผู้สอนที่สอนใหญ่ยังพึ่งพาครูอาสาสมัครชาวจีน ส่วนครูสัญชาติไทยนั้นอยู่ในลำดับที่สอง ที่เหลือคือครูสัญชาติจีนที่สถานศึกษาจัดหาเองในบรรดาครูสอนภาษาจีนทั้งหมด โดยส่วนใหญ่แล้วไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศโดยตรง และในด้านของผู้เรียนปัญหาที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนขาดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทางภาษาจีน นอกจากนี้ยังขาดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาการสอนภาษาจีนที่เป็นรูปประเทศ ส่งผลกระทบต่อความรู้ที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน

3) ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรนั้นมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน เพื่อจบหลักสูตรฯ นี้แล้วสามารถไปศึกษาต่ออย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน (PNI modified=0.31) เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีนเป็นหลักสูตรที่สามารถใช้ได้ในทุกระดับการศึกษาและใช้กับผู้เรียนที่มีภูมิหลังหรืออายุที่แตกต่างกัน ผนวกกับการจัดการเรียนการสอนที่เข้มข้นในระยะเวลา 108 ชั่วโมงและมีเนื้อหาที่กระชับมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและมุ่งพัฒนาทักษะเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คุ้มค่าที่สุดในการใช้เวลาเรียน ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ อติศา เตียว (2550) ได้กล่าวว่า การทำให้หลักสูตรนั้นกระชับและเหมาะสมกับผู้เรียนตามความต้องการ เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการเนื้อหาในด้านใดด้านหนึ่งด้วยเวลาที่จำกัด ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนคุ้มค่าที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Scott (2003) ที่ได้ทำการศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนแบบเข้มหรือแบบเร่งรัดนี้ในรายวิชาการวรรณกรรมอังกฤษและรายวิชาการตลาด ในระยะเวลาหนึ่งภาคเรียนการศึกษา พบว่า การจัดหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนแบบเร่งรัดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยเฉพาะหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งการพัฒนาทักษะเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ คมสันต์ หลาวเหล็ก (2564) ได้เสนอบทความวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำด้านภูมิคุ้มกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเห็นด้วยกับความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับหลักสูตรหรือเพิ่มเติมในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ สายัณห์ ผาน้อย และคณะฯ (2563) ได้เสนอบทความวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นชุมชนอัจฉริยะ และจัดลำดับความสำคัญของชุมชนหนองใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม และการประชุม ผลการวิจัย พบว่า ทุกชุมชนมีความต้องการการพัฒนาชุมชนอัจฉริยะด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านกีฬา ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านความรู้ด้านกฎหมายในชีวิตประจำวัน และด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตามลำดับ นอกจากนี้ชุมชนยังให้ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน ภายใต้แนวคิดการจัดการศึกษาที่ว่า “โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน”

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน พบว่า หลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีนควรได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลผู้เรียนในการนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีนนั้น จะต้องเน้นความรู้และทักษะความสามารถทางภาษาจีนที่นำไปศึกษาต่อหรือฝึกประสบการณ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีนได้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นฐานแนวคิดในการวิจัยพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน สำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาระบบขนส่งทางราง ก่อนศึกษาต่อในสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. ควรมีการศึกษาแบบเจาะลึกโดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะเป็นการสะท้อนภาพของหลักสูตรได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. การศึกษาในครั้งเป็นการศึกษาถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรแบบเร่งรัดเพื่อเตรียมความพร้อมความสามารถด้านภาษาจีน ซึ่งเป็นข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเท่านั้น ดังนั้นหากมีการวิจัยต่อไป ควรจะนำแนวทางที่ได้ไปทดลองปฏิบัติและทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ (2563). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2563. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- เขียน ธีระวิทย์และคนอื่นๆ. (2551) การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับอาชีวศึกษา. สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:กรุงเทพฯ
- คมสันต์ หลาวเหล็ก (2564) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำด้านภูมิคุ้มกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 11(3) ,138 – 150.
- ปุนญิตา คางทน. (2561). สภาพและปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของ นักเรียนไทยที่ประเทศจีน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 8. ฉบับที่ 1.
- ทัศนีย์ บุญเติม. (2551). การสร้างหลักสูตร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิศนา ขัมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผู้นำวัฒนธรรมและการเรียนรู้
- ศิริพงศ์ พลฤทธิพันธุ์. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ฮาซันพรีนติ้ง.
- สายัณห์ ผาน้อย และคณะฯ (2563). สภาพความต้องการจำเป็นการพัฒนาเป็นชุมชนอัจฉริยะ. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 10(2), 25 – 29.
- วิจิตร หล่อสุวรรณ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในกระบวนการพยาบาล. ปริญญาโท กศ.ด. สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2558). กรุงเทพฯ:สำนักงาน.
- สุภิญญา เรือนแก้ว. (2552). ความสำคัญของภาษาจีนในปัจจุบัน. สืบค้น 10 ตุลาคม 2562, จาก <http://ning-50010110079.blogspot.com/2009/09/blog-post.htm>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริพร ไตรจันทร์. (2557). สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยยุคปัจจุบันของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. ปีที่6. ฉบับที่ 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนในประเทศไทยระดับอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด
- อดิศา เตียว. (2550). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์การจัดการเรียนการสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษแบบเข้มภาคฤดูร้อน: กรณีศึกษานักศึกษาศิลปะศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- Best J. W. (1981). **Research in Education. (4th Ed.)**. New Delhi: Prentice Hall of India Pvt. Ltd.
- Scott, P.A. (2003). **Attributes of high-quality intensive course**. New Directions for Adult and Continuing Education, 97.